Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 402
van **PETER VAN ROMPUY**
datum: 8 september 2020

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Overheidsopdrachten - Monitoring

Jaarlijkse besteden overheidsinstanties in de EU tussen de 3,4% en de 14% van het bruto binnenlands product (BBP) aan overheidsopdrachten. Het Vlaams plan overheidsopdrachten moet richting geven aan de manier waarop deze overheidsopdrachten in Vlaanderen aangepakt worden in functie van de vooropgestelde beleidsdoelstellingen.

Gezien de grote economische impact van overheidsopdrachten en het belang van het monitoren van de opdrachten, ontvang ik graag de volgende gegevens voor de departementen die onder de bevoegdheid van de minister vallen.

1. Graag een overzicht van het aantal inschrijvers voor een uitgeverschreven opdracht in de periode 2010-2020 (cijfers per jaar) volgens:
   a) één inschrijver;
   b) twee inschrijvers;
   c) drie inschrijvers;
   d) vier inschrijvers;
   e) vijf tot tien inschrijvers;
   f) elf tot twintig inschrijvers;
   g) meer dan twintig inschrijvers.
2. Hoeveel kmo's, middelgrote, grote en buitenlandse ondernemingen schreven in de periode 2010-2020 in voor een uitgeschreven opdracht? Cijfers per jaar.
3. Bij hoeveel gunningen ging de opdracht in de periode 2010-2020 naar een kmo, een middelgrote onderneming, een grote onderneming of een buitenlandse onderneming? Cijfers per jaar.
4. Wat was in de periode 2010-2020 de gemiddelde duur van uiteindelijke besluitvorming (cfr. de tijd tussen de uiterste datum voor het ontvangen van aanbiedingen en de datum waarop de overheidsopdracht werd gegund)? Cijfer per jaar.
5. Uit hoeveel percelen bestonden de opdrachten in de periode 2010-2020? Cijfers per jaar:

a) één perceel;

b) twee percelen;

c) drie percelen;

d) vier percelen;

e) vijf of meer percelen.

6. Bij hoeveel opdrachten werd in de periode 2010-2020 een bestek bestaande uit meerdere percelen gegund aan één inschrijver? Cijfer per jaar.
7. Bij hoeveel gunningen in de periode 2010-2020 was het criterium prijs de doorslaggevende factor (cfr. meer dan 50% van de punten)? Cijfer per jaar.
8. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (402), Hilde Crevits (797), Bart Somers (359), Ben Weyts (787), Zuhal Demir (989), Wouter Beke (770), Matthias Diependaele (466), Lydia Peeters (1207), Benjamin Dalle (201).

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 402 van 8 september 2020
van **PETER VAN ROMPUY**

Sinds 2017 is werk gemaakt van een rapporteringsmodule in eDelta (eDelta Vereenvoudigde Registratie) die in 2018 in gebruik werd genomen. De entiteiten van de Vlaamse overheid (die behoren tot het toepassingsgebied van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) werden verzocht om hierin vanaf 1 januari 2018 hun overheidsopdrachten te registreren. Het is bijgevolg niet mogelijk om in de antwoorden gegevens van voor deze datum te verwerken, gezien er toen geen omvattende rapportering beschikbaar was.

Vier keer per jaar worden de gegevens die de entiteiten in eDelta geregistreerd hebben verwerkt met het oog op standaard en ad hoc-rapporteringen. De gegevens waarop de onderstaande antwoorden gebaseerd zijn, werden op 1 september 2020 uit eDelta gehaald en bevatten betrouwbare gegevens tot en met het tweede kwartaal 2020.

Er moet rekening mee gehouden worden dat de registratie nog in verdere ontwikkeling is en nog niet honderd procent volledig is.

1. In de rapportering van eDelta worden bij overheidsopdrachten die in percelen werden opgedeeld, de percelen als afzonderlijke opdrachten beschouwd. Een overheidsopdracht kan uit één of meerdere zogenaamde gunningseenheden bestaan. In onderstaande tabel moet het aantal gunningseenheden dus gelezen worden als het aantal opdrachten.

	Aantal gunningseenheden per aantal inschrijvers						
Jaar lancering opdracht	1 inschrijver	2 inschrijvers	3 inschrijvers	4 inschrijvers	5 tot 10 inschrijvers	11 tot 20 inschrijvers	meer dan 20 inschrijvers
2018	403	282	243	144	188	7	0
2019	446	279	255	146	262	15	1
2020	130	83	76	46	81	11	2
Eindtotaal	979	644	574	336	531	33	3

2. De rapportering op basis van de data uit eDelta bevat op dit moment nog geen informatie over de bedrijfsgrootte. Hiervoor hebben Het Facilitair Bedrijf en het Departement Mobiliteit en Openbare Werken een samenwerkingsproject opgestart met het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV). AIV beschikt via het gegevensplatform MAGDA over een dienst waarbij advies gegeven wordt of een onderneming al dan niet voldoet aan de omschrijving van een KMO. Voor de KMO-bepaling worden de (geconsolideerde) jaarrekeningen gebruikt.
   Van zodra het samenwerkingsproject is afgerond en de dienst in productie wordt genomen, zullen er gegevens over de deelname van KMO's beschikbaar zijn.

   In de onderstaande tabel wordt per jaar aangegeven hoeveel buitenlandse ondernemingen deelgenomen hebben aan een overheidsopdracht (gunningseenheid).

	2018	2019	2020
Aantal buitenlandse ondernemingen	170	135	59

3. Ook in onderstaande tabel moet het aantal gunningseenheden begrepen worden als het aantal opdrachten. Zoals bij vraag 2 reeds aangegeven is het op dit moment enkel mogelijk over buitenlandse ondernemingen te rapporteren en nog niet over KMO's.

	2018	2019	2020
Aantal gunningseenheden gegund aan buitenlandse ondernemingen	60	62	16

4. Bij het opstellen van onderstaande tabel werd het aantal opdrachten begrepen als het aantal gunningseenheden.
   In eDelta wordt de openingsdatum van de offertes niet geregistreerd, maar wel de datum waarop de plaatsingsprocedure werd opgestart. Dit is ofwel de dag van de verzending van de aankondiging (voor plaatsingsprocedures met bekendmaking) ofwel de dag van de verzending van de uitnodiging naar de vooraf gekozen kandidaten tot indiening van de offertes (voor plaatsingsprocedures zonder bekendmaking).

   De doorlooptijd van een opdracht kan sterk verschillen naargelang de plaatsingsprocedure. De cijfers werden daarom uitgesplitst per plaatsingsprocedure.

   In onderstaande tabel worden de volgende afkortingen gebruikt:
   - MPMO: mededingingsprocedure met onderhandeling
   - OPZB: onderhandelingsprocedure zonder voorgaande bekendmaking
   - VOPMB: vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking

	Gemiddelde doorlooptijd per type plaatsingsprocedure:				
Jaar lancering opdracht	**MPMO**	**Niet-openbare procedure**	**OPZB**	**Openbare procedure**	**VOPMB**
2018	235	174	69	123	74
2019	198	141	63	114	94
2020	95		38	89	61

5. In onderstaande tabel vindt u het gevraagde overzicht:

	Aantal overheidsopdrachten per aantal percelen				
Jaar lancering opdracht	**Niet opgedeeld in percelen (= 1 perceel)**	**2**	**3**	**4**	**meer dan 5**
2018	1099	58	18	8	16
2019	1201	63	22	7	14
2020	452	9	11	2	12
Eindtotaal	**2751**	**130**	**51**	**17**	**42**

6. Voor deze vraag werd rekening gehouden met de overheidsopdrachten die uit meerdere percelen bestonden, en waarvan er voor minstens twee gunningseenheden gegund werd. In onderstaande tabel vindt u het gevraagde overzicht:

Jaar lancering opdracht	Aantal overheidsopdrachten waarvan alle gegunde gunningseenheden aan dezelfde opdrachtnemer gegund werden
2018	38
2019	39
2020	5

7. Er worden in eDelta Vereenvoudigde Registratie geen gegevens over de gunningscriteria en hun gewicht geregistreerd.

8. De onderliggende data van de rapportering tonen aan dat de cijfers mede afhankelijk zijn van de bevoegdheden waarbinnen de entiteiten van de Vlaamse overheid actief zijn en het voorwerp van de concrete opdrachten. Dit is bepalend voor de mate van mededinging, de deelname van buitenlandse ondernemingen, de doorlooptijd van de plaatsingsfase, … Graag plaats ik nog een aantal kanttekeningen bij de rapportering:
   - Buitenlandse ondernemingen zijn in het kader van deze rapportering ondernemingen die hun maatschappelijke zetel buiten België hebben. Dit geeft geen informatie over de talrijke multinationale ondernemingen die aan overheidsopdrachten deelnemen door middel van hun in België gevestigde rechtspersoon;
   - Het overzicht van de gemiddelde doorlooptijd van de procedure toont een rechtstreekse correlatie met de wettelijke termijnen die binnen de verschillende plaatsingsprocedures in acht moeten worden genomen. Zo kent de mededingingsprocedure met onderhandeling de langste doorlooptijd aangezien dit gaat om een procedure in twee stappen die bovendien in de mogelijkheid tot onderhandelen voorziet;
   - De overweging om een opdracht al dan niet in percelen op te delen is sterk bepaald door het voorwerp, de omvang en de kenmerken van de opdracht. Het opdelen in percelen mag geen doel op zich zijn. Zo wordt er in bepaalde gevallen voor geopteerd om, in plaats van op te delen in percelen, afzonderlijke opdrachten in de markt te zetten. Bij wijze van voorbeeld: Het Facilitair Bedrijf zou ervoor kunnen opteren voor haar cateringbehoeften één grote raamovereenkomst met vele percelen aan te besteden. Om redenen van planning en toepasselijke administratieve bepalingen wordt veelal gebruik gemaakt van aparte overheidsopdrachten voor onder meer droge voeding, vlees, vis, dranken, koffie,… Dit illustreert dat de cijfers rond opdeling in percelen met de nodige nuance moeten worden benaderd.